

חממה ביתית מאת אריה כהן

השם חממה ביתית למעשה מטעה שהרי מקובל כי בארצנו החמה מספיק, כאילו אין צורך בחממה כלל ועל כן מן הראוי אולי במקום בשם חממה לקרוא למבנה בשם בית גידול מבוקר אך מטעמי נוחות נמשיך להשתמש בשם חממה.

על מה ולמה?

בכל מקרה בו אנו מעוניינים לגדל צמחים מסוימים הדורשים תנאים מוגדרים ניתן לתחום את שטח הגידול ולהסדיר תנאי גידול מבוקרים המותאמים לאותם צמחים כדי שניתן יהיה לבקר את התנאים ולשלוט בהם נוכל להשתמש במבנה המבודד (חממה) את שטח הגידול מסביבתו תוך התאמת תנאים מתבקשת. קבוצות צמחים רבות יכירו לנו תודה באם נדאג להם בצורה זו והכוונה בעיקר לצמחים טרופיים, סחלבים, צמחים טורפים ועוד. כמובן שניתן ליחיד בית גידול שכזה גם לירקות, צמחי תבלין, קקטוסים ואחרים.

בקרת תנאים

בחממה אנו מסוגלים לשלוט בתנאים הבאים:
עצמת האור – הקטנת עוצמת האור אפשרית תוך שימוש ברשת צל או צביעה בצבע לבן של קירות החממה.
משך היום – בהתאם לצורך ניתן תוך שימוש בתאורה מלאכותית להאריך את היום (בחורף).
טמפרטורה – על ידי מאווררים, מזגן, מצנן מים ניתן להוריד את הטמפרטורות במהלכם של ימים חמים או תוך שימוש בתנור או מפזר חום להעלות את הטמפרטורה בימים קרים.
לחות האוויר – על ידי שימוש במערכות ערפול או הרטבת הרצפה ניתן להעלות בהתאם לצורך את לחות האוויר בחממה בהתאם לדרישות הייחודיות של הצמחים.
השקיה – על ידי מערכת השקיה ממוחשבת ניתן לבקר ולהתאים את ההשקיה לצרכי הצמחים.

עלות חממה

חממה ביתית בגודל סביר הינה בסביבות 2X2 מטר ובגובה שיאפשר לעמוד בה זקוף ישנן בשוק מספר סוגי חממות 2 מהן מיצור מקומי והיתר מיובאות.
עלותן של החממות הינו בין \$350 ל-\$1000 בהתאם לחומרים מהן הן בנויות.
יש להביא בחשבון כי מדובר על המבנה בלבד ללא שולחנות או מדפים וללא מערכות השקיה או בקרה.
במרבית החממות האמורות יש לפחות חלון גג אחד שניתן לשפרו על ידי תוספת מנגנון פתיחה אוטומטי.

שולחנות ומדפים

רצוי לקבוע בחממה שולחנות בגובה מותאם לצורך הנחה של העציצים וטיפול שוטף בהם.

על השולחנות להיות בנויים מחומרים עמידים ללחות וחזקים מספיק לשאת עליהם את משקלם של העציצים כמו גם לאפשר ניקוז עודפי המים.

מומלץ כי השולחנות יבנו ממתכת (מגלוונת) או אלומיניום או פלסטיק קשיח (PVC משוריין) וכדומה.

לצורכי נוחות ניתן לאתר תכנון מתאים לקבע את השולחנות לרצפה או לחברם אל קירות החממה.

בנוסף לשולחנות ניתן לקבוע על קירות החממה מדפים לעציצים נוספים וכן לציוד עזר אך לא לשכוח להביא בחשבון כי המדפים השונים יצלו על השולחנות ויקטינו את כמויות האור שיגיעו לצמחים שעל השולחנות שמתחתם.

ציוד עזר

מרבית ספקי החממות יוכלו לספק גם ציוד עזר נוסף ממערכות תאורה, השקיה, בקרת טמפרטורה, בקרת לחות ועוד. כמובן שאדם מיומן יכול לבנות בעצמו חלק ניכר מהמערכות התואמות את צרכיו יש כמובן להיזהר במיוחד במערכות המתחברות למערכת החשמל ולהשתמש באיש מקצוע בשל סכנת התחשמלות.

סיכום

אין ספק כי מי שמעוניין לגדל צמחים ייחודיים או לשלוט טוב יותר על תנאי גידולם ימצא כי שימוש בחממה נותן לו את הפתרון המיטבי מה גם שניתן למקם חממה שכזו בגינה על גבי גג הבית או מרפסתו, סיכויי ההצלחה בגידול צמחים רגישים לתנאי הסביבה עולים בצורה משמעותית ויביאו למגדל אותם הנאה מרובה.